

HØRINGSNOTAT

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Departementet

Landbrug
J.nr. 2020-16152
Ref. ANMSN
Den 7. oktober 2020

Høringsnotat om lovforslag om Den Danske Klimaskovfond

Udkast til lovforslag om Den Danske Klimaskovfond (tidligere benævnt Den Danske Klima-skovfond) har været i høring fra den 4. september til den 2. oktober 2020.

Miljø- og Fødevarerministeriet har i alt modtaget 23 eksterne høringssvar.

Følgende høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslag:

3F, Coop, Dansk Energi, Dansk Industri, Dansk Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Danske Vandværker, DANVA, Datatilsynet, Den Danske Naturfond, Finans Danmark, Friluftsrådet, Hedeselskabet, KL, Landbrug & Fødevarer, Lemvigh-Müller, parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber (Collective Impact), J. Bo Larsen, Rigsrevisionen, Rådet for Grøn Omstilling, Syddansk Universitet, Verdens Skove og WWF.

Landbrug & Fødevarer har, efter høringsfristen, sendt en rettelse af deres høringssvar. Der er taget hensyn til denne rettelse i dette notat.

Følgende parter havde ingen bemærkninger:
Dansk Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet Tænk.

I det følgende gennemgås det væsentligste indhold i høringssvarene.

Den Danske Klimaskovfond – generelt

Samtlige høringsparter, bakker op om oprettelsen af Den Danske Klimaskovfond og anser den for et vigtigt bidrag til at skabe nye klimaløsninger og indfri de danske klimamål. Dog peger Den Danske Naturfond på risikoen for et u hensigtsmæssigt sammenfald mellem Den Danske Naturfond og Den Danske Klimaskovfond:

Dansk Naturfredningsforening (DN) tager positivt imod det politiske initiativ Den Danske Klimaskovfond, men understreger, at det er helt afgørende at opbygge et system med høj troværdighed og at skabe klarhed omkring bidraget til den grønne omstilling totalt set.

Rådet for Grøn Omstilling udtrykker bekymring for, at lovforslaget i sin nuværende form bliver sårbart for anklager om klimabedrag frem for klimabidrag.

Friluftsrådet roser lovforslaget for at tænke på tværs af samfundsudfordringerne og for at søge at skabe størst mulig samfundsmæssig værdi, og for at understøtte synergi til andre relevante områder som fx friluftsliv, natur, miljø og biodiversitet.

3F påpeger, at etableringen af nye skove vil være til gavn for beskæftigelsen i skovene men også i træindustrien.

Coop understreger vigtigheden af, at staten, kommuner, erhvervsliv og borgere reducerer klimabelastningen fra deres aktiviteter og ikke har ensidigt fokus på at klimakompensere forbruget.

DI bemærker, at danske virksomheder oplever, at der er en efterspørgsel efter muligheden for at kunne klimakompensere via danske projekter, og., at det er positivt, at fonden ikke kun fokuserer på klima, men også på mulige synergier med miljø og natur. DI ser Den Danske Klimaskovfond som oplagt redskab, til at supplere virksomhedernes øvrige indsatser på området.

Dansk Skovforening noterer sig, at et stigende skovareal vil levere bæredygtigt træ, der, lagrer CO₂ i træprodukter, substituerer fossiltunge byggematerialer og leverer forsyningssikker grøn energi, og dermed bidrager til Danmarks grønne omstilling.

Den Danske Naturfond ser et u hensigtsmæssigt sammenfald mellem Den Danske Naturfond og Den Danske Klimaskovfond, der også har natur og klima indarbejdet i sit formål. Den Danske Naturfond forudser, at der kan opstå forvirring og ukonstruktiv konkurrence mellem de to fonde, der begge skal markedsføre sig selv, og som begge er afhængige af støtte fra andre. Den Danske Naturfond opfordrer derfor til en navngivning, tydeliggørelse og italesættelse af det nye politiske initiativ, der fokuserer rent på klima frem for skov og natur, og samtidig undlader brug af fondsbegrebet.

J. Bo Larsen påpeger udfordringen for Den Danske Klimaskovfond i forhold til allerede eksisterende aktører og initiativer. J. Bo Larsen og forslår på den baggrund, at øvrige statslige midler til skovrejsning sammenlægges med Den Danske Klimaskovfond, og at Den Danske Klimaskovfond får en koordinerende rolle ift. lavbundsaktiviteter.

Collective Impact-parterne anbefaler, at der allerede nu træffes politisk beslutning om, at det resterende beløb vedrørende udtagning af lavbundsjord i separat pulje, på 1,4 mia. kr. for perioden 2023-2030 tilføres Den Danske Klimaskovfond, der også har som formål at udtage lavbundsarealer.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriet noterer sig en bred opbakning til fonden og den arbejdsområde. Det præciseres, at fonden primært skal have fokus på aktiviteter og projekter, som er omkostningseffektive set i forhold til klimaeffekter og dermed adskiller sig grundlæggende fra Den Danske Naturfond og dens virke. Det tydeliggøres desuden i lovforslaget, at Den Danske Klimaskovfond har klimaet som sit helt centrale hovedhensyn, dog altid under hensyntagen til natur og biodiversitet. Samtidig tydeliggøres det i lovforslaget at Den Danske Klimaskovfond ud over klimaformål, skal søge at tage andre multifunktionelle hensyn i forbindelse med projekterne. Miljø- og Fødevarerministeriet finder det hensigtsmæssigt, at fonden skal søge samarbejde med andre aktører, der arbejder med skovrejsning og udtagning af lavbundsjord, hvilket er tydeliggjort. Det vurderes derimod ikke, at fonden skal pålægges en større koordineringsopgave inden for skovrejsning og udtagning af lavbundsjord, da dette vil pålægge fonden en unødigt stor administrativ opgave, der vil gøre, at dens økonomiske midler ikke vil række så langt som ellers muligt. Det ligger også uden for hensigten med forslaget til etablering af Den Danske Klimaskovfond at udvide dens økonomi med midler fra andre besluttede puljer.

Formålet med Den Danske Klimaskovfond

En række høringsparter har haft forslag til tilføjelser til lovforslagets formålsparagraf:

DN mener, at formålet med loven er unødvendigt snævert formuleret, og bør kobles til det nuværende nationale mål i Skovprogrammet om mere skov. Rådet for Grøn Omstilling mener ligeledes, at formuleringen ”etablering af skovbryn” er meget snæver og bør åbne op for en større bredde af skovrejsningsmuligheder.

DN mener, at det skal være et krav, at fonden sikrer synergieffekter med for eksempel biodiversitet. Rådet for Grøn Omstilling og Friluftsrådet mener, at det indgå som formål, at Den Danske Klimaskovfond i alle sine projekter prioriterer synergieffekter med fx biodiversitet, vandmiljø etc.

DN mener det skal fremgå tydeligere, at skovene skal være varierede, robuste, have en høj tilpasningsevne til et fremtidigt klima samt give en høj grad af fremtidig valgfrihed med hensyn til forvaltning. Ifølge DN, Verdens Skove og WWF bør det af loven tydeligt fremgå, at de positive klimaeffekter ikke må opnås med tab af biodiversitet som konsekvens og at fonden i alle projekter skal adressere og afbalancere trade offs mellem klima og biodiversitet samt opnå mulige synergier. DANVA mener, at klimatilpasningsprojekter også bør være en del af fondens aktiviteter.

Dansk Skovforening samt Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier ønsker, at begrebet ”omkostningseffektiv skovrejsning [...] og udtagning af lavbundsjord” tydeliggøres. Omvendt mener Rådet for Grøn Omstilling, at begrebet ”samfundsøkonomisk optimalt” bør anvendes fremfor ”omkostningseffektiv” for ikke at have ensidigt fokus på de billigste løsninger.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Anvendelsen af begrebet omkostningseffektiv afspejler, at hovedformålet for fonden er nettoreduktioner af drivhusgasudledninger inden for den afsatte økonomiske ramme. Det tydeliggøres i lovforslaget, at Den Danske Klimaskovfond har klimaet som sit helt centrale hovedhensyn, dog altid under hensyntagen til natur og biodiversitet. Det præciseres i lovforslagets bemærkninger, at det primære tildelingskriterie vil være omkostningseffektivitet i forhold til klimaeffekterne.

Fondens dispositioner

IGN mener, at formuleringerne i lovforslaget kan give indtryk af, at skovrejsning inden for skovbryn ikke er omfattet.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Det er et krav, at de nye skove anlægges med ydre skovbryn. Det er præciseret i bemærkningerne til forslaget § 5, at kravet om skovbryn kan fraviges for den del af projektarealet, som støder direkte op til et eksisterende skovbevokset fredskovsareal.

Dansk Skovforening spørger til, om privatejede arealer jf. § 6 også dækker arealer ejet af selskaber, foreninger, stiftelser, fonde mv.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Lodsejere er private ejere, fx fysiske personer, juridisk personer som fonde, selskaber, virksomheder m.fl. og kommuner, kommunale fællesskaber og regioner mv. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Landbrug & Fødevarer mener, at der bør sættes specifikke mål i fonden i form af leverancer af klimaeffekter.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Fonden får med forslaget en fleksibel ramme for at kunne disponere fondsmidler til sine aktiviteter for bedst at kunne opnå og fremme sit formål. Fonden skal efter forslaget dokumentere og løbende monitorere sine projekter for at understøtte projekternes klimaeffekt i form af nettoreduktioner i udledningen af drivhusgasser, samt at også eventuelle synergieffekter ved fondens projekter så vidt muligt bør kvantificeres og kontrolleres. Det vurderes således mest hensigtsmæssigt, at fonden bl.a. bør kunne udvikle forskellige produktpakker, som afspejler nogle projekttyper, hvor nogle projekter har større klimaeffekter, mens andre produktpakker fokuserer på både klimaeffekter og forskellige synergieffekter. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Ifølge Dansk Skovforening er ideen med, at projektbeskrivelsen med tilhørende tilplantnings-, drifts- eller plejeplan er en opgave for fonden, en spændende og nytænkende ide. Dansk Skovforening, Hedeselskabet og IGN mener, at det er centralt, at lodsejere, som skal stå for den fremtidige pleje af skoven, sikres væsentlig grad af medbestemmelse på projektdesign, etablering af projekter, herunder også muligheden for selv at kunne varetage og vælge evt. egen eksisterende samarbejdspartner til etablering af projektet, hvilket ifølge Hedeselskabet samtidig vil kunne reducere den organisation, der er nødvendig for at drive fonden. Dette kan medvirke til, at størst mulig andel af fondens midler bruges til projekter, frem for administration. L&F mener, at det bør fremgå, at en lodsejer på et hvert tidspunkt kan trække sin ansøgning tilbage, hvis der er andre forhold, der betyder, at ansøger ikke ønsker at indgå i projektet.

L&F opfordrer til, at fonden prioriterer anvendelsen af penge til områder, hvor man får mest klimaeffekt med hensyn til sideeffekter som biodiversitet og miljø. L&F fremhæver desuden vigtigheden af gennemsigtighed ift., hvordan fonden prioriterer mellem de forskellige muligheder til støtte ift. fx plantning af skovbryn og demonstrationsprojekter og udtagning af lavbundsjord.

IGN spørger til, om støtten vil være på betingelse af en stigning i kulstoflageret i skoven.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Det bør være op til fonden, hvordan samarbejdet med lodsejere og deres evt. samarbejdspartnere skal tilrettelægges i det enkelte projekt. Det forudsættes, at lodsejer og andre aktører skal kunne tiltræde projektbeskrivelsen i sin helhed, ligesom lodsejere vil kunne trække deres ansøgning tilbage. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Dansk Skovforening, Parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber (Collective Impact) samt Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier bakker op om, at rammen for Den Danske Klimaskovfonds arbejde er privat skovrejsning og ikke skovejerskab. Parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber bemærker, at jordfordeling bliver en del af processen. J. Bo Larsen mener, at Den Danske Klimaskovfond bør have mulighed for et mere langsigtet ejerskab.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Lovforslaget indebærer, at fonden kun midlertidigt skal kunne eje arealer, fx som et led i en jordfordeling, men at fonden ikke mere permanent bør kunne eje arealer, da dette vurderes at være for omkostningstungt og forudsætter opbygningen af en driftsorganisation med særlige kompetencer. Herved adskiller fondens sig fra bl.a. Den Danske Naturfond. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Friluftsrådet og IGN finder det positivt, at fonden skal stille krav om fredskovspligt på tilskudsmodtagers arealer ved skovrejsningsprojekterne for at sikre investeringen og den ændrede arealanvendelse. IGN mener, at det kunne fremgå tydeligere i lovforslaget.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Kravet om fredsskovspligt som et eksempel på en obligatorisk servitut, der skal tinglyses ved skovprojekterne fremgår af lovforslaget Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Parterne Fremtidens bæredygtige landskaber (Collective Impact) foreslår, at fonden bør afgive en årlig redegørelse om sin virksomhed til miljøministeren, fødevareministeren, klima-, energi-, og forsyningsministeren og erhvervsministeren, som oversender redegørelsen til Folketinget.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Jf. lovforslaget skal fonden afgive en årlig redegørelse om sin virksomhed til miljøministeren, som oversendes til Folketinget, hvilket bl.a. vurderes at understøtte den efterspurgte videndeling og samarbejde i forhold til klimatiltag på tværs af sektorerne. Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber (Collective Impact) anbefaler, at spiderweb-metodikken anvendes til at evaluere målopfyldelse og effekter.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Lovforslaget indeholder bemyndigelse til miljøministerens fastsættelse af nærmere regler om fondens dispositioner, herunder regler om evaluering af effekt af støttede projekter. Det omtalte redskab (spiderweb) kan således på linje med andre metodikker kunne overvejes nærmere i forbindelse dermed. Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Dansk Skovforening glæder sig over, at fonden på ansøgers anmodning skal indhente nødvendige myndighedsafgørelser for en lovlig realisering af projekterne, hvilket vurderes at ville lette den administrative byrde for lodsejerne.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Det er præciseret i bemærkningerne, at det forudsættes, at lodsejer selv betaler de eventuelle udgifter til brugerbetalingen på linje med andre, der ansøger om myndighedstilladelser, som er underlagt brugerbetaling (gebyr).

Finans Danmark mener, at det er positivt, at der lægges op til, at fonden kan betale lodsejere en engangskompensation for tabte indtægter forbundet med udtagning af lavbundsjord, og understreger, at det er vigtigt at opnå panthavers accept af en eventuel tinglysning af rådighedsbegrænsende servitut.

L&F mener, at bestemmelsen om, at kompensation for tabt indtægt skal følge kendte tilskudsniveauer, hvis de tinglyste byrder m.v. går ud over de krav, som normalt stilles ved lavbundsprojekter, skal kunne fraviges.

L&F mener desuden, at der er behov for klare retningslinjer for hvad der skal ske, hvis lavbundsprojekterne efter deres gennemførelse får andre konsekvenser end forudset i projektets forundersøgelser. (Fx for vandstandsforhold i eller uden for projektområder). Disse retningslinjer skal blandt andet fastlægge hvordan lodsejere kan kompenseres, samt regulere om der i givet fald skal foretages efterfølgende ændringer i vandstandsforholdene. Det skal endelig fremgå tydeligt af projektbeskrivelse m.v., hvem der har ansvaret for vandstanden i området.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Fonden skal efter forslaget kunne kompensere for tabte indtægter forbundet med udtagning af laubundsjord idet alene tab af sandsynliggjorte indtægter/jordværdi på arealet vil kunne kompenseres. Miljøministeren kan i øvrigt på forslag fra bestyrelsen desuden fastsætte andre formålstjenlige former for støtteforanstaltninger eller forretningsdispositioner. Alle støtteforanstaltninger under fonden skal være inden for rammerne af de gældende statsstøttereager. Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Urørt skov

DN mener, at det allerede er fuldt belyst, at naturprojekter med urørt skov har et væsentligt optag og dermed lagring af CO₂, som dog kan være langsommere end ved nyplantning, og som ikke indebærer en eventuel positiv klimaeffekt af at bruge træprodukter. Til gengæld er den positive biodiversitetseffekt højere. DN mener derfor, at kravet om et senere tillæg til lovgivningen i form af en bekendtgørelse for at gennemføre projekter med urørt skov er unødvendigt begrænsende.

Verdens Skove og WWF Verdensnaturfonden mener, at en klimaskovfond bør fokusere på lagring her og nu i de eksisterende skove og naturlige økosystemer frem for på plantning af ny intensiv produktionsskov – til gavn for biodiversiteten. Det fremhæves, at man ved at lægge skov urørt, genoprette vådområder og øge arealet med vild åben natur og ved at øge kulstoflageret i eksisterende landskaber med skovnatur og produktionsskove, kan binde store mængder CO₂. startende fra den dag, man ændrer driften, hvorimod nyplantet skov først begynder at lagre CO₂ for alvor efter 10-15 år.

De peger på en global forskningskonsensus om og klare anbefalinger fra både IPCC og IPBES, om at klimaskovrejsning ikke må forhindre hverken truede økosystemer eller modvirke den nødvendige indsats for genopretning af biodiversitet.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Lovforslaget lægger op til, at fonden samtidig med varetage af klimahensyn kan vægte forskellige synergihensyn til bl.a. biodiversitet m.fl. Det tydeliggøres i lovforslaget, at Den Danske Klimaskovfond har klimaet som sit helt centrale hovedhensyn, dog altid under hensyntagen til natur og biodiversitet. For så vidt angår adgang til projektstøtte til urørt skov, forudsættes det, at fonden følger udviklingen i de forskningsfaglige vurderinger, bl.a. i forhold til den urørte skovs evne til at lagre CO₂e, metoder til opgørelser heraf m.v. Fondens bestyrelse vil således på baggrund af ny viden kunne foreslå ministeren, at der også skal kunne ydes støtte til projekter, som omfatter urørt skov.

Om de nye skove

Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier opfordrer til, at man nedtoner målet om flersidig målopfyldelse dvs. biodiversitet og skovproduktion samtidigt, og i højere grad prioriterer træarter med høj vækst, stort produktionspotentiale og dermed størst mulig CO₂-optag.

IGN mener, at overvejelser om klimaeffekt bør indgå ift. artssammensætningen i skovrejsningsprojekterne, både i skoven og ved evt. anvendelse af træprodukter fra skoven.

Ifølge Verdens Skove og WWF bør fondens skovrejsningsprojekter fokusere på anvendelse af hjemmehørende træarter, FSC-certificeres og tage udvidede biodiversitetshensyn i overensstemmelse med bæredygtigt og naturnært skovbrug.

Friluftsrådet mener, at det bør præciseres i loven, at skovrejsningen skal sikre robuste, stabile og modstandsdygtige skove. Der bør derfor blandt andet stilles minimumskrav til anvendelse af hjemmehørende arter, sikring af både ydre og indre skovbryn mv. Det vil både skabe større sikkerhed

for fondens langsigtede klimaeffekter, men vil derudover også sikre en større oplevelsesværdi og et bedre friluftsliv gennem mere varierede skove.

Rådet for Grøn Omstilling peger på, at hurtigvoksende energiplantager ikke er attraktive ud fra et helhedsorienteret perspektiv og heller ikke er robuste over for klimaforandringer, og foreslår, at der stilles krav til at skovrejsningsprojekter sker i form af robuste, naturnære skove. RGO fremhæver desuden, at der både er brug for mere urørt skov og produktionsskov, og påpeger at den optimale skovforvaltning kan bidrage positivt til den fremtidige bioøkonomi.

DN ser et kæmpe behov for både gamle og nye urørte skove og skovlandskaber for at bremse biodiversitetskrisen, samtidig med, at Danmark har behov for træproduktion. Der peges på behovet for robust, naturnær skovrejsning.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Fonden bør kunne udvikle forskellige produktpakker med forskellige projekttyper, hvor nogle har større klimaeffekter, mens andre fokuserer på kombinationer af klimaeffekter og forskellige synergieffekter. Det er efter forslaget være en grundforudsætning, at støttede projekter leverer et vist minimumsoptag af CO₂-ækvivalenter (klimaeffekt), og at projekterne er omkostningseffektive i forhold til at opnå størst mulig klimaeffekt. Det er præciseret i bemærkningerne, at det konkrete træartsvalg vil afspejles af lokaliteten samt ønsker fra en investor eller lodsejer til mulige synergieffekter, samt at fonden i træartsvalget og i opbygningen af bevoksningerne bør tilstræbe, at der etableres robuste, stabile og modstandsdygtige skove, så klimaeffekten og investeringens robusthed sikres bedst muligt.

IGN spørger, hvor lang tid skovrejsningen er vederlagsfri – om det blot er selve etableringen eller også pleje.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Fonden kan levere anlæg og pleje af ny skov, og det er på baggrund af høringssvaret præciseret, at dette indebærer forberedelse af arealet, tilplantning med planter, som opfylder herkomstbestemmelserne vedrørende skovfrø og -planter, evt. opsætning af hegn samt efterfølgende forstlig pleje af det tilplantede areal de første 2-4 år.

Om naturlig tilgroning

IGN mener også, at det muligvis kan være uheldigt, at der ikke gives tilskud til naturlig tilgroning, hvorved det gives et incitament til plantning. IGN fremhæver, at der kan være fare for, at man ødelægger i gangværende processer, for at få tilskud til plantede bevoksninger.

L&F mener desuden, at der mangler incitament til varig udlægning af arealer til naturformål. Ifølge L&F ønsker mange landmænd at udlægge arealer til natur, men at vi i Danmark mangler en ordning, som giver incitament til at udlægge omdriftsjord til fri succession (naturlig udvikling med mindst mulig menneskelig indblanding). Under fri succession vil de fleste arealer blive træbevoksede af sig selv, helt uden plantning (investering i træer og kørsel med maskiner til klargøring af jorden samt efterfølgende radrensning).

Verdens Skove og WWF fremhæver, at naturlig succession er at foretrække de steder, hvor der skal etableres nye skove. Den metode er gratis i modsætning til plantning. Naturlig succession vil have en gavnlig klimaeffekt fra dag ét, da der i plantede skove fx er jordbehandling i en årrække efter plantningen, hvilket udleder CO₂. Overlades skovudviklingen til naturlig succession, vil der i højere grad ske en indvandring af buske og pionertræer som birk, pil og bævreasp. Disse arter vokser hurtigt og vil

bidrage til opbygning af et nyt kulstoflager. Dertil kommer, at der vil ske en akkumulering af kulstof i jordbunden. I forhold til biodiversitet er den naturlige tilgroning langt at foretrække.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Naturlig tilgroning kan være et vigtigt værktøj til at øge synergieffekter som fx biodiversitet, og der vil kunne indgå områder til naturlig tilgroning i de nye skovarealer. Fonden skal efter forslaget primært disponere omkostningseffektivt i klimamæssig henseende, dog, som det er præciseret, altid under hensyntagen til natur og biodiversitet. Værktøjerne for fonden bør være så fleksible, at fonden fx i forbindelse med det samme skovrejsningsprojekt kan gøre brug af flere støtte- eller finansieringsformer, fx som et egentligt kontant tilskud suppleret med naturalieydelse. Det er tilføjet i bemærkningerne, at afholdte udgifter til fx tilplantning af holme eller opsætning af hegn kan finansieres af fonden.

Kontrol

Dansk Skovforening samt Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier noterer sig ordlyden i kontrolbestemmelsen: ”Fonden kan indhente de oplysninger hos andre offentlige myndigheder, som er nødvendige for at kontrollere lovens overholdelse, blandt andet med henblik på registersamkøring og sammenstilling af oplysningerne i kontroløjemed, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold, momsafregning m.v.”. Bestemmelsen vurderes hverken at være nødvendig eller proportionel og kan potentielt virke hæmmende for interessen fra private ansøgere.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Forslaget til reglerne om kontrol, monitorering, verifikation og registerførelse m.v. vurderes at være afgørende for troværdigheden bag opgørelserne af klimaeffekterne og derfor centrale for fondens formål. Det er således nødvendigt og proportionalt, at fonden og den uafhængige tredjepart får en tydeligt hjemlet adgang til at foretage effektiv kontrol på de steder, hvor fonden har støttet projekter. Effektiv kontrol forudsætter samtidig, at fonden eller uafhængig tredjepart har ret til at gøre sig bekendt med støttemodtagerens (virksomhedens) skriftlige materiale i form af regnskaber, forretningsbøger m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver i henhold til loven. Dette betyder, at kontrollen af fx indkomst- og formueforhold er relateret til projektstøtten, herunder til de tinglyste afgørelsesvilkår for bl.a. drift og pleje af skov på projektarealet. Det forudsættes, at der alene fra fondens side skal blive ført kontrol med projekterne i kontrolperioden, som fonden forventes at fastlægge i afgørelsen om støtten ift. støttemodtager, og det i forslaget til § 16 angivne skriftlige materiale skal sagligt set have relevans for drift m.v. af det af fonden støttede projekt på lodsejers areal. Denne praksis svarer til andre lignende støtteordninger. Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Afgrænsning af kontrolperioden

Dansk Skovforening mener, at fonden bør sikre, at kontrolperiodens længde minimeres og defineres i loven. Dansk Skovforening mener desuden, at det i loven bør være tydeligt, at tinglysningen – med undtagelse af fredskovsplikten - alene gælder i projektperioden, samt at skovens drift efter projektperiodens ophør overgår til at være reguleret af skovlovens almindelige bestemmelser. IGN ønsker ligeledes, at der defineres en øvre grænse for projekternes levetid.

IGN spørger til, hvordan betingelserne for at modtage støtte fastsættes, inklusiv start og sluttidspunkt.

Syddansk Universitet (SDU) bemærker, at de forventede effekter af de konkrete projekter bør dokumenteres over en periode på minimum 25 – 30 år med henblik på at kunne se langtidseffekterne af tiltagene. SDU bemærker, at klimaeffekten af et projekt bør dokumenteres i ansøgningen til fonden.

L&F mener, at der bør opstilles klare retningslinjer for, hvor længe eventuelle vilkår m.v. skal opretholdes, og i hvor lang tid en lodsejer kan være forpligtet til at afgive erklæring m.v. Reglerne i forbindelse med ejerskifte på arealerne, herunder regler for tilbagebetaling, bør præciseres.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Det gælder generelt, at fonden er en offentlig myndighed og derfor skal administrere og agere inden for rammerne af de forvaltningsretlige regler og grundprincipper, herunder proportionalitetsprincippet. Fondens fastlægger selv ved en myndighedsafgørelse rammer for projekternes levetider og dermed også for kontrolperiodens længde. Ud over fredskovsplikten kan der pålægges yderligere servitutter, som er permanente. Vilkår og krav til lodsejer vil skulle fremgå af de individuelle afgørelser om støtte, som forudses tinglyst på ejendommen i deres helhed. Fondens skal i hele kontrolperioden have adgang til arealerne for at monitorere og verificere klimaeffekterne. Det forudsættes desuden, at fonden kan stille krav om tilbagebetaling af støtte i hele kontrolperioden. Dette gælder også ved eventuelt ejerskifte af projektarealet. Fondens skal fastsætte rammerne for monitoring, klimabogføring og for verifikation ved uafhængig tredjepart i sin forretningsorden. Disse rammer skal miljøministeren kunne godkende. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovudkastet.

Synergieffekter

Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier opfordrer til, at det eksplicit fremgår som en højt prioriteret synergieffekt, at formålet med skovrejsningen er træ- og biomasseproduktion.

Der bør ifølge Verdens Skove og WWF være krav om offentlighedens adgang til projekter finansieret af Klimaskovfonden, således at også friluftslivet styrkes.

Friluftsrådet bemærker, at synergieffekterne, beskrives forskelligt forskellige steder i bemærkningerne til loven, hvilket kan skabe usikkerhed om, hvorvidt nogle hensyn indirekte er prioriteret over andre. Beskrivelserne bør ensartes, så det klart fremgår, hvad fonden kan tænkes at fremme af synergieffekter, idet også friluftsliv og rekreative gevinster skal omfattes.

Danske Vandværker fremhæver behovet for skovrejsning, hvor grundvandsbeskyttelse er en del af formålet.

Friluftsrådet finder det positivt, at Den Danske Klimaskovfond kan tinglyse anden anvendelse som fx vilkår om etablering af adgang på linje med befolkningens adgang til statsejet skov.

KL peger på, at det i lovens § 6 er det beskrevet, at tilskudsberettigede projekter kan være beliggende på arealer, der "ejes af kommunale eller regionale myndigheder mv." KL forstår det sådan at "mv." også dækker kommunalt ejede selskaber, som fx vandværker.

I forbindelse med planlægning og udførelse af projekter i regi af Den Danske Klimaskovfond henstiller L&F til, at der tages højde for, om der som følge af sådanne projekter kan udvikle sig ammoniakfølsom eller anden beskyttet natur, der på sigt ville kunne afkaste restriktioner for naboejendomme i forhold til husdyrlovens specifikke ammoniakregulering m.v.

DN mener, at der som supplement til den helt centrale klimabogføring bør opstilles en naturbogføring for hvert af projekterne og fonden som helhed, idet det er vigtigt for investorer og andre at kunne få overblik over en bredere bæredygtighed og udvikling af projekterne. DN mener, at fonden bør følge IUCN-kriterierne for naturbaserede løsninger fra 2020.

DN mener desuden, at det bør fremgå meget tydeligt, at hydrologien genoprettes og at lavbundsprojekterne forvaltes med biodiversitet for øje.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Det tydeliggøres i lovforslaget, at Den Danske Klimaskovfond har klimaet som sit helt centrale hovedhensyn, dog altid under hensyntagen til natur og biodiversitet. Fondsbestyrelsen vil i øvrigt, i varierende grad i kombination med klimahensynet, kunne varetage hensyn til synergieffekter i forhold til f.eks. miljø, natur, biodiversitet, friluftsliv, kulturarv m.m... I alle tilfælde er det centralt, at fondens aktiviteter ikke medfører negative konsekvenser for biodiversitet på de berørte arealer. Det forventes, at der i fondens årlige rapportering om aktiviteter og resultater også indgår rapportering om de realiserede synergieffekter på f.eks. natur, biodiversitet og næringsstoffer, kulturarv m.v. [Det er tilstræbt præciseret, at ud over engagement og støtte fra bl.a. kommuner og regioner, fx også almene vandværker, kommunalt ejede selskaber, forsyningsselskaber og lignende juridiske personer, i det omfang dette i øvrigt måtte være i overensstemmelse med de regler og vedtægter m.v., der regulerer den enkelte juridiske persons forhold, både kan donere, bidrage øremærket eller medfinansiere, samt deltage i projekter under fonden.]

Anvendelse af klimabegreber

Det er vurderingen hos Rådet for Grøn Omstilling, DN, Verdens Skove og WWF, at Den Danske Klimaskovfond under ingen omstændigheder vil kunne omtale drivhusgasreduktionerne, der skabes på baggrund af Den Danske Klimaskovfonds arbejde, som en klimakompensation. Dette skyldes at drivhusgasreduktionen vil blive medregnet i det nationale klimaregnskab under LULUCF-sektoren. Ifølge DN vil Den Danske Klimaskovfond ikke kunne lave godkendt klimakompensation efter de internationalt anerkendte kriterier. Ifølge DN bør fonden heller ikke sælge CO₂-enheder, da disse enheder (mængder CO₂) indregnes i det nationale danske klimaregnskab i arealforvaltningssektoren (LULUCF). Rådet for Grøn Omstilling og DN mener derfor, at fonden bør omtale privat investering i fonden som et klimabidrag, og at investorer kan modtage et bevis for dette bidrag målt i tons CO₂.

Rådet for Grøn Omstilling understreger, at der i sig selv ikke er noget problem i at virksomheder medregner bidrag til Den Danske Klimaskovfond i deres frivillige regnskaber. Dog bør fonden, ifølge DN, Rådet for Grøn Omstilling, Verdens Skove og WWF, understrege, at klimabidrag aldrig bør bruges til at understøtte et klimaskadeligt forbrug. Ordet kompensation kan ifølge dem give en falsk god samvittighed og kan risikere at forsinke den nødvendige omstilling.

Verdens Skove og WWF fremhæver, at der er behov for at formidle til eventuelle donorer, at der ikke er tale om "reelle reduktioner, som danskerne selv kan tælle med i deres regnskab," men at "de reelle reduktioner vil indgå i det nationale regnskab." Det ville ifølge Verdens Skove og WWF være mere korrekt at formidle danskernes mulighed for at bidrage til Danmarks samlede klimamål ved at donere til fonden.

Ifølge DN vil skovrejsningsprojekterne heller ikke være egentlig kompensation i klimamæssig forstand. Selv om skoven optager lige så meget CO₂, som en given virksomhed for eksempel udleder i form af fossile brændstoffer, så går det ikke i nul for klimaet eftersom den samlede pulje af kulstof i biosfæren og atmosfæren (altså på jordoverfladen og i luften) øges permanent (i millioner af år) når der udledes CO₂ fra fossile kulstofkilder. Træplantning kan skabe en snæver regnskabsmæssig neutralitet (nettonul), så længe den nye skov vokser op, men der er begrænset areal til rådighed på kloden til ny skov, og det er altså en kur, som kun kan bruges en gang. Klimamodellerne viser, at vi er nødt til både at nedbringe vores fossile udledninger til stort set nul OG skabe et øget optag for at undgå helt uoverskuelig global opvarmning.

Dansk Skovforening fremhæver vigtigheden af, at lovmaterialet og Den Danske Klimaskovfond i sit arbejde er omhyggelige med at bruge ord og termer, der ikke kan misforstås, således at det ikke fremstår utroværdigt i offentligheden. Dansk Skovforening mener derfor, at det er glædeligt, at lovforslaget omtaler CO₂-enheder frem for fx CO₂-kreditter.

J. Bo Larsen, mener at staten helt eller delvist bør refundere det, som de private donationer medfører, men som alene tilskrives det nationale klimaregnskab. Han mener, at staten høster alle klimafordelene af de private donationer. Ifølge J. Bo Larsen kan konstruktionen fremkalde den "fortælling", at private/frivillige bidrag til skovrejsning blot mindsker statens incitament til CO₂ reduktion/binding. Han foreslår, at man kunne arbejde for, at staten hvert år yder et grundtilskud til fonden på fx 100 mio. kr.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Kompensationen vil efter forslaget til lov om Den Danske Klimaskovfond, som oprettes som en uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning, ske ved at bidrage til de danske målsætninger gennem projekter med maksimal troværdighed i Danmark. Der vil ikke nødvendigvis være tale om kompensation på den måde, nogle internationale aktører definerer begrebet. Det bemærkes, at kompensationsbegrebet ikke bruges entydigt af toneangivende internationale aktører. Klimaeffekten opgøres formelt kun i Danmarks nationale drivhusgasopgørelse til EU og FN (UNFCCC). Virksomheders eller private borgers eventuelle frivillige klimaregnskaber opgøres uden statslig indblanding og helt uafhængigt af den nationale drivhusgasopgørelse. Emissionsreduktioner på dansk jord i LULUCF-sektoren vil altid blive registreret i de danske CO₂-opgørelser, og det er således ikke en mulighed, at emissionsreduktionerne kun registreres i investorernes klimaregnskaber.

Lækage og additionalitet

DN fremhæver, at skovrejsning på landbrugsjord generelt regnes som problematisk rent klimamæssigt, fordi det forudsættes, at landbrugsproduktionen så flytter et andet sted hen og der fortrænger natur, som kan være langt mere værdifuld klimamæssigt såvel som for biodiversitet og sociale forhold. Også Rådet for Grøn Omstilling peger på, at fonden bør overveje risici for lækage i dens projekter.

Samtidig peger DN på, at situationen er speciel, fordi Danmark har verdensrekord i andel dyrket jord, fordi Danmark har meget store problemer med udvaskning af næringsstoffer til sårbare, lavvandede havområder, fordi Danmarks grundvand drikkes og i stigende grad er forurenede af landbrugsgifte, og fordi den helt overvejende del af landbrugsarealet bruges til foderproduktion. Derfor mener DN, at der er mange tungtvejende argumenter for at tage arealer ud af landbrugsproduktion.

DN peger på, at lækageproblematikken kan imødegås med en kraftfuld, politisk satsning på mere arealeffektiv fødevarerproduktion, dvs. planteproduktion til menneskeføde, evt. i nye dyrkningssystemer. Rådet for Grøn Omstilling peger også på, at konvertering af landbrugsjord til skov bør følges af initiativer, der muliggør opretholdelse af samme fødevarerproduktion på et mindre areal, herunder en højere andel plantebaseret fødevarerproduktion.

Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier noterer sig, at der i lovforslaget fremgår overvejelser om lækageeffekt idet landbrugsproduktion kan flytte til udlandet som følge af skovrejsning. Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier finder det positivt, at risikovurderingen herunder skal afvejes bredt ift. til de mere langsigtede effekter, herunder at der sikres en fremtidig træproduktion på de støttede skovrejsningsarealer.

Samtidig fremhæver DN, at Den Danske Klimaskovfonds projekter ikke som sådan vil give en additional klimagevinst, når Danmark dels allerede har et mål om 70 % reduktion af netto-udledningerne ift. 1990,

som disse skove jo skal medvirke til, og dels allerede har et mål om langt mere skov. DN anser dog, at alle bidrag tæller - hverken Danmarks klimamål eller Danmarks mål for skovarealet kan nås uden at en lang række aktører vælger at bidrage på den måde, de nu engang kan. Rådet for Grøn Omstilling foreslår på samme måde, at man undlader at bruge ordet additionalitet, da Den Danske Klimaskovfonds projekter og effekterne heraf skal tælle med i Danmarks nationale klimamålsætninger.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at fonden skal afgive en årlig redegørelse om sin virksomhed til miljøministeren. Redegørelsen oversendes til Folketinget. I den forbindelse vil bestyrelsen også skulle beskrive eventuelle konfronterede risici forbundet med lækageeffekter kvalitativt. Anvendelsen af begrebet additionalitet i forbindelse med Den Danske Klimaskovfond skal jf. lovforslagets generelle bemærkninger punkt 2.4.2, forstås på den måde, at et projekt ikke havde fundet sted uden Den Danske Klimaskovfonds medvirken, og at de krav, som kommer til at følge af de standarder (metodologi for klimabogføring), som bør udvikles af fonden, opfyldes. Det tilføjes til bemærkningerne til lovforslagets § 1, at fonden, som led i drift og konkret sagsoplysning, aktivt skal sikre fornøden koordination med de aktiviteter og arealindsatser, der løbende pågår på Miljø- og Fødevareministeriets ressort. Derudover skal fonden løbende orientere sig om andre beslægtede indsatser.

Alle parter, som har tilsluttet sig Parisaftalen, har nationale klimamål (Nationally Determined Contribution – NDC), som indrapporteres til UNFCCC. Derfor kan man betragte al klimakompensation, som tilvejebringes i form af klimaforbedrende projekter i lande, som har tilsluttet sig Parisaftalen, som bidrag til nationale målsætninger. Dog mangler der imidlertid en afgørelse om Parisaftalens § 6, som bl.a. omhandler det frivillige CO₂-marked. Additionalitet skal derfor ses i denne kontekst, og bør måles på andre parametre end, hvorvidt klimaeffekterne bidrager til de nationale klimamålsætninger eller ikke.

Klimabogføring

Opgørelse og monitorering af emissioner

IGN mener, at det ikke fremgår klart, hvorledes de opbyggede kulstofkreditter og disses opgørelser ses i forhold til i Danmarks nationale rapportering vedr. LULUCF. Der spørges til, om der i regi af Den Danske Klimaskovfond påtænkes etableret ekstra monitorering eller certificering af kulstofeffekter, og hvorledes det kan inddrages i/koordineres med den nationale rapportering via Den Danske Skovstatistik. IGN spørger desuden til, om der efterfølgende gives støtte til substitutionseffekter, og hvordan disse eventuelt skal dokumenteres.

SDU mener, at tredjeparts kompetencer bør defineres nærmere mhp. en vurdering af klimaeffekten.

L&F understreger, at det er meget ressourcetungt at monitere drivhusgasudveksling og kulstoflagring i økosystemer og mener, at fondens midler bør anvendes til skovrejsning og udtagning af lavbundsjord frem for at gå til papirarbejde og rapporter. Derfor er det ifølge L&F essentielt, at der laves en enkel og ressourceeffektiv monitorering. IGN bemærker, at det giver mening, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at regler skal fastsættes i overensstemmelse med eksisterende metodologier og løbende opdateres, efterhånden som de udvikler sig. IGN spørger, hvordan Den Danske Klimaskovfond skal håndtere diversitet og uenigheder omkring forudsætninger osv. IGN mener desuden, at der skal være regler for referencescenariet, dvs. hvad der ville være sket fremadrettet i tid, hvis ikke projektet var blevet gennemført.

Coop fremhæver, at det er nødvendigt med gode beskrivelser af projekterne, velbeskrevne metodevalg og gennemsigtige beregningsværkstøjer og forudsætninger som i høj grad følger internationale retningslinjer. Det vurderes også nødvendigt med etablering af en dansk opgørelsesmodel og

metodeapparat for opnåede CO₂-enheder, da lande har forskellige udgangspunkter og der ikke er konsensus om alle valg. Inspiration fra internationale erfaringer, herunder europæiske erfaringer, fx fra det britiske Woodland Carbon Code, kan være ledetråd i opbygning af en danske model.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Bestemmelsen om, at fondens aktiviteter skal generere CO₂-optag eller -reduktioner, som afspejles i det nationale CO₂-regnskab for jorder og skove til FN (LULUCF) skal tydeliggøre, hvilke typer effekter, der vil kunne opgøres i de CO₂-enheder, som fonden vil råde over. Det foreslås at opgøre effekten af Den Danske Klimaskovfonds projekter i overensstemmelse med IPCC's retningslinjer for opgørelse af udledninger fra arealbaserede aktiviteter, hvilket også ligger til grund for Danmarks nationale LULUCF-regnskab. Derved vil effekterne af fondens aktiviteter komme til at indgå i det nationale LULUCF-regnskab, men ikke indtage nogen selvstændig post i dette. For at undgå misforståelser er ordet "afspejles" i det tilrettede lovforslag erstattet af ordet "indgår".

Da effektopgørelsen vil være begrænset til den del, der indgår i LULUCF-regnskabet, kan substitutionseffekter (fx at øget produktion af dansk træ fører til mindre brug fossilt brændstof) ikke blive medregnes eller støttes af fonden. Fondens vil imidlertid kunne tillade lodsejeren at sælge udbytter fra tyndingshugster og beholde indtægterne derfra, så længe den samlede LULUCF-opgørelse viser, at projektet leverer de forudsatte netto-optag.

Det vil i den indledende projektbeskrivelse kunne fremgå, hvad referencescenariet ville have været, hvis projektet ikke havde fundet sted, idet kun additionelle nettooptag vil kunne indgå i de CO₂-enheder, fonden skal kunne råde over og sælge.

Sammenhæng til det internationale CO₂-marked

Coop. Dansk Skovforening og DI mener, at fonden med fordel kan arbejde aktivt for, at CO₂-enhederne kan anvendes under det internationalt anerkendte rapporteringssystem Carbon Disclosure Project (CDP) og på sigt kan anerkendes under Science Based Target Initiative som bidrag til målsætninger.

DI forudser desuden, at det vil være nødvendigt at etablere en særlig dansk metodemodel, da de eksisterende internationale metoder ikke dækker Danmark, og det vil tage lang tid at få godkendt en dansk metode i regi af eksempelvis "Verified Carbon Standard" (VCS). I udformningen af den danske model bør man dog søge international inspiration, fx fra det britiske "Woodland Carbon Code".

IGN spørger til, om Danmark skal have sit eget CO₂-marked ved siden af EU's ETS-system, og hvad kreditterne skal kunne bruges til.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Det forudsættes i forslaget, at fonden skal oprette sin egen standard. Det er desuden centralt, at fonden kan tilbyde virksomheder et produkt, som lever op til de standarder for frivillig klimakompensation, som danske virksomheder frivilligt vælger at følge, fx i regi af Carbon Disclosure Project (CDP) eller lignende ordninger. Fondens klimaeffekter skal således kunne anerkendes af CDP og SBTi (Science-Based Target Initiative). Miljø- og Fødevareministeriet har været i kontakt med Carbon Disclosure Project, som oplyser, at virksomheder vil kunne indrapportere deres købte CO₂-enheder til CDP og få disse anerkendt. SBTi arbejder desuden for en ny ramme for, hvordan virksomheder i fremtiden skal kunne indberette for at opnå deres nettonulmål, hvor det forventes, at optag i skove og jorder vil komme til at spille en rolle. SBTi forventer at kunne udgive nye retningslinjer i midten af 2021.

Det kan oplyses, at ETS-virksomheder ikke kan veksle donationer til Den Danske Klimaskovfond til ETS-kvoter.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

Sikkerhed for projekternes klimaeffekter

IGN spørger til, om der er regler for, hvad støttegiver og -modtager gør, hvis skoven falder i et stormfald, angribes af insekter og ikke kan levere de forventede effekter. Desuden spørges til, på hvilket tidspunkt ift. projektet, man vil opgøre, om et muligt projekt har tilstrækkelig god klimaeffekt.

Coop mener, at det skal fremgå klart, at tredjepartsvalidering og -verifikation skal omfatte såvel monitoreringen af effekterne som projekternes indledende dokumentation og metodevalg for forventet CO₂-effekt.

DI opfordrer også til, at man undersøger behovet for en uvildig tredjepartsvurdering både i forbindelse med den bundne CO₂-mængde, og i forbindelse med projektdokumentet og de indeholdende beregninger mv.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Fonden skal som sikkerhed for skovprojekternes varighed allokere en vis andel af alle CO₂-enheder til en reserve (en buffer), hvis størrelse er sammenlignelig med lignende ordninger i udlandet, for dermed at leve op til internationale standarder. Denne reserve skal kunne dække uforudsete CO₂-tab, fx i forbindelse med stormfald, tørke, brand og angreb af sygdomme eller skadegørende insekter mv. Det er derfor hverken investorer eller lodsejer, der hæfter, hvis klimaeffekten af et givent projekt ikke bliver som ventet.

I bemærkningerne til § 5 stk. 2 foreslås, at fonden på ansøgers anmodning udarbejder eller indhenter en projektbeskrivelse. Der er således hjemmel til, at projektbeskrivelsen, herunder en eventuel validering deraf, kan udarbejdes af en uafhængig tredjepart, hvis fondsbestyrelsen finder dette hensigtsmæssigt. I projektbeskrivelsen vil der bl.a. skulle redegøres for et projekts forventede klimaeffekt.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

CO₂-enheder

Lemvigh-Müller savner retningslinjer for salget af CO₂-enheder, og for hvorvidt fonden selv have et "salgs site" eller bruge en af de mange eksisterende ordninger. Lemvigh-Müller ser helst, at salg følger samme praksis som fx Gold standard, idet det fremhæves, at virksomheder har brug for, at Den Danske Klimaskovfonds produkter kan sammenlignes 1:1 med de eksisterende muligheder på markedet.

Coop mener desuden, at fonden bør være varsom i arbejdet omkring ex-ante CO₂ enheder, da det erfaringsvis kan give anledning til forkert anvendelse og misforståelser i markedet, som vil kunne kan miskreditere fondens arbejde.

DN fremhæver, at risikoen for at skade mere end gavne er ekstra stor for "ex ante"-beviserne. Samtidig mener DN, at regnskaber over både "ex post" (opnået) og ex ante (forventet) kulstoflagring er illustrative til at vise projekternes langsigtethed.

IGN mener, at der bør være klarhed over, hvornår den optagne CO₂ må forventes at overgå fra at være en ex ante til ex post besparelse, således det årligt kan monitoreres, om den ex ante vurderede besparelse realiseres. IGN mener, at det i implementeringen bør sikres, at der er konsistens med de nationale LULUCF-rapporteringer ift. metoder og data. Ex ante dokumentation bør være eksplicit i tid og rum,

med klare retningslinjer for, hvordan beregningerne laves, eksempelvis i overensstemmelse med de nationale metoder til udregning af forest reference levels (FRL).

DI spørger, om det ikke er tilstrækkeligt, at der udstedes CO₂-enheder ex-post. DI har set flere eksempler på, at ex-ante CO₂-enheder har været anvendt forkert, hvilket har ført til misforståelser på markedet.

Ifølge Coop bør det være muligt for virksomheder at videresælge opnåede CO₂-enheder.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Fonden skal kunne sælge CO₂-enheder, som den også skal føre et register over, på markedsvilkår. Virksomheder og borgere kan vælge at anvende de købte CO₂-enheder i egne klimaregnskaber. Det er alene fonden, der bør kunne sælge CO₂-enhederne forbundet med fondens projekter. Lovforslaget tilpasses derfor således at præciseres, at projektets CO₂-enheder tilkommer fonden, hvilket tinglyses som et obligatorisk vilkår. I projektbeskrivelsen vil der bl.a. skulle redegøres for et projekts forventede klimaeffekt, herunder hvornår ex ante-enheder forventes at overgå til ex post-enheder. Bemærkningerne har ikke i øvrigt givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Samarbejde med private initiativer

Ifølge Coop og DI bør det undersøges, hvordan fonden kan støtte op om allerede etablerede og kommende skovrejsningsprojekter under udvikling af private aktører som Coop Folkeskove.

Hedeselskabet hilser et muligt fremtidigt samarbejde med Den Danske Klimaskovfond velkomment.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Den Danske Klimaskovfond skal efter forslaget orientere sig om andre private og offentlige initiativer som vedrører skovrejsning og udtagning af lavbundsarealer for at tilstræbe en koordineret indsats på området og dermed undgå projekter, der konkurrerer om de samme arealer. Det er et led i at sikre projekternes additionalitet m.v.

Sammenhæng til øvrige statslige indsatser

L&F mener, at bemyndigelsen til at foretage [statsligt] kapitalindskud bør udvides til at være årlige indskydelser, som skal sikre leverancerne.

L&F bemærker, at det ikke fremgår af lovbestemmelserne, hvordan man vil sikre, at fondens støtte ikke overlapper eller erstatter tilsvarende statslige indsatser og mener, at der er behov for en uddybning af dette kriterium.

DN bemærker, at fonden – alt andet lige – ser ud til at blive mere attraktiv for lodsejere end den nuværende tilskudsordning til privat skovrejsning under LDP, bl.a. fordi der lægges op til at alle udgifter erstattes og at fonden står for en større del af det administrative arbejde med projektet. Det er uklart, hvordan det håndteres, hvis landdistriktsmidler risikerer at gå tabt som følge af Den Danske Klimaskovfonds oprettelse.

J. Bo Larsen mener, at det er svært at se, hvordan denne nye fond kan navigere i et "landskab", der allerede er befolket af en række aktører og initiativer (både statslige og private) inden for fondens to hovedfelter – skovrejsning og udtagning/omlægning af lavbundsarealer. Man bør overveje, om de statslige midler til skovrejsning kan sammenlægges med Den Danske Klimaskovfonds midler, og at give Den Danske Klimaskovfond en koordinerende rolle i forbindelse med lavbundsarealaktiviteterne.

Det er uklart for KL, om der reelt sikres mulighed for, at ejerne af de nye vådområder også kan modtage fx engangskompensation i regi af Den Danske Klimaskovfond.

Parterne i Fremtidens bæredygtige landskaber (Collective Impact) anbefaler, at der allerede nu træffes politisk beslutning om, at det resterende beløb fra bevillingen på 2 mia. kr. frem mod 2030 til udtagning af lavbundsarealer. på 1,4 mia. kr. for perioden 2023-2030 lægges over i Den Danske Klimaskovfond, der også har som formål at udtage lavbundsarealer. Parterne foreslår, at der etableres en Jord-, Klima- og Skovfond med en statslig startbevilling på 1,5 mia. kr. som et væsentligt skridt mod regeringens lovede jordreform, således at isolerede målsætninger og bevillinger i langt højere grad tænkes sammen.

Syddansk Universitet finder ligeledes, at de øvrige statslige tilskudsordninger, der fremgår af bemærkningerne, samt den multifunktionel jordfordelingsfond bør placeres under Den Danske Klimaskovfond.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Formålet med Den Danske Klimaskovfond er at etablere en uafhængig, troværdig og transparent klimaaktør i forhold til kompensation i form af klimabidrag på dansk jord. Hensigten med Den Danske Klimaskovfond er desuden, at staten gennem et startindskud i fonden aktiverer private bidrag mv., som muliggør en udvidet aktivitet med skovrejsning og udtagning af lavbundsjord. Det vurderes derfor vigtigt for Den Danske Klimaskovfonds muligheder for økonomisk at kunne fungere, at den er i armslængde fra den almindelige statslige administration. Desuden ønsker regeringen en flersporstilgang til fx udtagning af lavbundsjord, da der er behov for hurtig handling på området, hvorfor det vurderes uhensigtsmæssigt generelt at samle alle ordninger i én pulje og dermed udbyde et begrænset ”produkt”. Miljø- og Fødevareministeriet er enig i vigtigheden af, at Den Danske Klimaskovfond ud over det primære klimahensyn også arbejder med andre vigtige samfundshensyn, hvilket tydeliggøres i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det tydeliggøres desuden, at fonden har klimaet som sit helt centrale hovedhensyn, dog altid under hensyntagen til natur og biodiversitet.

Juridisk Konstruktion

Der er generel opbakning til eller ingen bemærkninger til, at Den Danske Klimaskovfond foreslås etableret som en uafhængig forvaltningsenhed.

KL mener dog, at fonden med fordel i stedet kunne etableres som en privat erhvervsdrivende fond – som fx Den Danske Naturfond, idet KL mener, at en ekstern fond bedre vil kunne sikre finansiering fra borgere og virksomheder – i stedet for en enhed, der kan opleves som statslig. KL mener desuden, at de nødvendige tværsektorielle hensyn – bl.a. ift. landdistriktsudvikling, friluftsliv, inddragelse af civilsamfundet samt synergi ift. kommunal planlægning - formentlig bedst kan varetages af en ekstern fond.

J. Bo Larsen er bekymret for, hvorvidt Den Danske Klimaskovfond får tilstrækkelig uafhængighed af miljøministeren og understreger behovet for armslængde og uafhængighed ift. staten. J. Bo Larsen finder derfor ikke, at miljøministre skal godkende bestyrelsens årlige prioriteringskriterier mv.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Fonden oprettes efter forslaget som en særlig uafhængig forvaltningsenhed inden for den statslige forvaltning og uden for det administrative hierarki. Konstruktionen vurderes egnet til formålet, idet den tillader, at fonden umiddelbart efter oprettelsen kan benytte kapitalindskud til at yde tilskud til konkrete aktiviteter. Det er væsentligt ift. at fonden hurtigt kan påbegynde sine aktiviteter, med henblik på at opnå klimaeffekter allerede i 2030. Hertil bemærkes, at arealrelaterede projekter, som fonden skal understøtte, typiske tager flere år at gennemføre.

I lovforslaget sikres den politisk armslængde, som kan gøre fonden til en legitim og attraktiv fond (juridisk person) at donere til eller være med til at stifte for private investorer. Modellen skal sikre fonden en høj grad af legitimitet, autonomi, fleksibilitet og mulighed for selvstændige kommercielle aktiviteter – med særskilt regnskab. Konstruktionen imødekommer miljøoplysningsdirektivets definition og krav til gennemsigtighed, ved at fonden bliver omfattet af reglerne om miljøaktindsigt. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Bestyrelse, sekretariat og rådgivende udvalg

Coop anser det som væsentligt, at fondens sammensætning af bestyrelse, sekretariatet og det rådgivende udvalg besættes med personer med erfaring med gennemførelse af klimaprojekter og salg af CO₂-enheder, herunder inden for skovsektoren for at sikre, at fonden bliver operationel og interessant for de private aktører. IGN mener, at enten bestyrelsen eller det rådgivende udvalg bør have et medlem med kompetencer inden for monitorering af drivhusgasemissioner og vurdering af reelle klimagevinster for LULUCF/AFOLU området.

Ifølge Verdens Skove og WWF bør minimum ét bestyrelsesmedlem have primær faglig ekspertise inden for biodiversitet. En sådan ekspert er kun foreslået til at sidde i det rådgivende udvalg, hvilket ifølge Verdens Skove og WWF ikke er tilstrækkeligt.

DI bemærker, at fonden skal kunne tiltrække privat finansiering. I forlængelse heraf vurderer DI, at fonden bør designes, så den er interessant og attraktiv for den private sektor. Dette kan blandt andet opnås ved at sikre, at bestyrelse, sekretariatet og det rådgivende udvalg i videst mulig omfang besættes af personer, der har erfaring med at gennemføre klimaprojekter, herunder inden for skovsektoren.

Danske Vandværker noterer med tilfredshed, at der etableres et rådgivende udvalg for fondens aktiviteter, og at det fremgår, at også drikkevandsinteresser skal være repræsenteret i dette udvalg. DANVA mener, at forsyningselskaber bør nævnes som mulige medlemmer til bestyrelsen eller det rådgivende udvalg.

3F opfordrer til, at en repræsentant med fagbevægelsen enten bliver udpeget som medlem af bestyrelsen eller som medlem af det rådgivende udvalg, idet de finder det vigtigt, at en repræsentant for de, der skal udføre både skovrejsningen, og som skal medvirke til gennemførelse af drift- og plejeplaner, er repræsenteret.

KL finder det relevant at der iflg. lovforslaget både etableres en bestyrelse og et rådgivende udvalg.

Friluftsrådet mener, at der, ved at fremhæve én af fondens andre hensyn på bekostning af andre i udpegningen af bestyrelsesmedlemmer, er en skævvridning i fondens fokus på de ellers ligestillede hensyn ud over klima, som fonden skal varetage i sit arbejde. Der henvises til lovbemærkningerne til § 8, hvor det fremgår, at tre bestyrelsesmedlemmer skal have faglige kvalifikationer inden for hhv. landbrug, skovbrug og klima, hvilket falder inden for fondens hovedformål. Derudover er det fremhævet, at et bestyrelsesmedlem også skal have faglige kvalifikationer og ekspertise inden for natur og biodiversitet, hvilket er ét af flere områder, hvor fonden kan skabe synergieffekter.

Friluftsrådet, KL, Danske Vandværker, 3F stiller sig gerne til rådighed til bestyrelsesposter eller til det rådgivende udvalg.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet noterer sig interessen for udpegninger til fondens bestyrelse og rådgivende udvalg.

I forslaget til bestemmelsen i § 8 stk. 3 foreslås, at bestyrelsesmedlemmer til fonden udpeges på baggrund af deres faglige kvalifikationer og ekspertise og at de tilsammen skal have de nødvendige kompetencer til at varetage fondens formål. Et bestyrelsesmedlem skal have faglige kvalifikationer og ekspertise inden for landbrug, et inden for skovbrug, et inden for klimaindsatser, et for natur og biodiversitet. Dertil kan yderligere faglige kvalifikationer være relevante, og de fire resterende bestyrelsesmedlemmer, herunder formanden, skal således også besidde de nødvendige kompetencer til at varetage fondens formål.

I forbindelse med udpegninger til det rådgivende udvalg lægges der vægt på, at det rådgivende udvalg repræsenterer en bred vifte af opgaver. De pågældende personer skal således ikke repræsentere interesser, men de må kunne bidrage med viden og faglighed af relevans for fondens opgavefelt.

Revisionsforhold

Rigsrevisionen konstaterer, at oprettelsen af fonden er omfattet af rigsrevisorlovens § 7, hvilket betyder, at ministeriet er forpligtet til at rådføre sig med Rigsrevisionen om revisions spørgsmål inden beslutninger træffes. Den Danske Klimaskovfond vil være omfattet af rigsrevisorlovens § 2, stk. 1 nr. 3, der fastsætter, at regnskaberne for selvstændige forvaltningsenheder (forvaltningssubjekter), der er oprettet ved lov, herunder bevillingslov, eller ved Folketingets Finansudvalgs tiltrædelse af en bevillingsansøgning, er omfattet af Rigsrevisionens revision.

Rigsrevisionen anbefaler derfor, at der i indføres følgende i lovens bemærkninger: ”Virksomheden vil være omfattet af rigsrevisionens revision i henhold til rigsrevisorloven, jf. § 2, stk. 1, nr. 3 i lov om revision af statens regnskaber m.m. (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012).”

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Rigsrevisionens anbefaling efterkommes, og lovforslagets almindelige bemærkninger om regnskab og revision er tilrettet.

Skatteforhold

Flere høringsparter, herunder Dansk Skovforening, DI og Hedeselskabet peger på, at skovrejsning og udtag af landbrugsjord på flere punkter er besværliggjort af de eksisterende skattevilkår og administration heraf. De mener, at disse forhold bør afklares og lovgivningsmæssigt ændres, så der bliver rimelige og forudsigelige skattemæssige vilkår for arealerne.

Ifølge Dansk Energi er der også behov for en ensartet beskatning af landbrugsjord og jord, hvor der opstilles vind og sol, således at den allerede afsatte statslige finansiering kan række endnu længere. Dansk Energi fremhæver, at der kan skabes et marked for opkøb af lavbundsjord, så fx en solcelledeveloper kan opkøbe eller leje lavbundsjord direkte fra landmanden for egne midler mod så at vådgøre lavbundsjorden og opstille solceller på den, således at en større omlægning af disse arealer finansieres uden støtte fra staten.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet noterer sig, at der er nogle skattemæssige forhold forbundet med skovrejsnings- og lavbundsprojekter, som kan få konsekvenser for fonden og deltagende lodsejere. Miljø- og Fødevareministeriet har henledt Skatteministeriets opmærksomhed på forholdene.

Opløsning af fonden

Det fremgår af §19, at ved opløsning af fonden overtager staten fondens formue. Træ- og Møbelindustrien og Danske Træindustrier opfordrer til at tydeliggøre, at private donationer i alle tilfælde går til skovrejsning, uanset fondens eventuelle opløsning.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Det er hensigtsmæssigt for fondens attraktion, at midler i fonden ifm. dens opløsning, tilføres samme type aktiviteter som fondens arbejdsområde. Dette tilføjes i lovforslagets § 19.

Datatilsyn

Datatilsynet noterer, at lovforslaget om Den Danske Klimaskovfond muliggør samkøring i kontroløjemed af personoplysninger, herunder oplysninger om enkeltmandsvirksomheder. Det er efter databeskyttelsesforordningen ikke et udtrykkeligt krav, at der skal være en direkte lovhjemmel til samkøring i kontroløjemed. Datatilsynet noterer dog, at det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 16, at samkøring alene vil finde sted i det omfang, som er relevant og proportionalt i forhold til kontrolopgaven, og at betydningen af adgangen til fondens kontrol er helt central for fondens faglige legitimitet og troværdighed i forhold til de opnåede effekter forbundet med fondens virke. Datatilsynet forudsætter i øvrigt, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven iagttages i forbindelse med behandling af personoplysninger foranlediget af lovforslaget.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

På baggrund af Datatilsynets høringssvar fjernes mulighed for registersamkøring i lovforslagets § 16. Det tilføjes til lovforslagets bemærkninger at der efter reglerne i Databeskyttelsesforordningen foreligger hjemmel til registersamkøring og sammenstilling af oplysninger i kontroløjemed, og det derfor ikke er nødvendigt, at lovforslaget indeholder bestemmelser herom.